

Załącznik 5
do „Założeń merytorycznych i organizacyjnych
opracowania- Informacji o działalności IOS w 2014 r.”

Współpraca międzynarodowa

I. Współpraca Inspekcji Ochrony Środowiska z instytucjami i agendami Unii Europejskiej.

1. Proszę opisać działania zrealizowane w ramach współpracy z :

- Europejską Agencją Środowiska

WIOŚ w Zielonej Górze sprawował bieżący nadzór merytoryczny nad pracą 7 stacji pomiarowych imisji zanieczyszczeń powietrza na terenie województwa lubuskiego działających w ramach europejskiej sieci AIRBASE, przy czym trzy z nich: w Zielonej Górze, Gorzowie Wlkp. i Smolarach Bytnickich, działają dodatkowo w ramach europejskiej sieci Ozonweb.

- siecią IMPEL

Udział inspektorów WIOŚ w działaniach związanych z siecią IMPEL.

W ramach projektu IMPEL TFS „Europejskie akcje kontrolne” Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze uczestniczył w ogólnopolskich wspólnych akcjach służb kontrolnych, związanych z transgranicznym przemieszczaniem odpadów w obszarze przygranicznym województwa lubuskiego.

W 2014 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze koordynował 3 terenowe kontrole międzynarodowego przemieszczania odpadów w następujących terminach: 20 marca, 25 czerwca oraz 2 października. Przeprowadzone akcje stanowią cykl działań mających na celu przeciwdziałanie nielegalnemu obrotowi odpadów w systemie międzynarodowym. Działania inspekcyjne prowadzone były w dwóch punktach wyznaczonych przy głównych drogach tranzytowych wiodących od granicy: w Tarnawie na autostradzie A2 (punkt poboru opłat) oraz na autostradzie A18 w miejscu byłego przejścia granicznego w Olszynie.

Przedmiotem kontroli były transporty odpadów, jak również transporty substancji niebezpiecznych, które sprawdzano pod kątem legalności. Weryfikacji poddawano również zgodność ładunku z obowiązującymi formularzami. W wyniku działań kontrolnych sprawdzono 62 transporty, w tym 7 przewożących odpady w ruchu międzynarodowym. Przeprowadzone oględziny przewożonych odpadów oraz analiza posiadanych przez

przewoźników dokumentów pozwoliły stwierdzić, że transporty odbywały się legalnie, a przewożone odpady należały głównie do tzw. „listy zielonej”. W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowo wypełniony załącznik VII, w pozostałych nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

We wspólnym przedsięwzięciu udział wzięli przedstawiciele Lubuskiego Oddziału Straży Granicznej, Służby Celnej, Inspekcji Transportu Drogowego oraz Policji i inspektorzy z WIOŚ Zielona Góra i z Delegatury w Gorzowie Wlkp.

innymi.

Proszę opisać cel, zakres i efekty -zrealizowanych działań.

2. Proszę opisać działania zrealizowane w ramach prac-komitetów i grup roboczych formacji UE oraz programów Komisji Europejskiej

- Grupa korespondentów w sprawie przemieszczania odpadów,

bez udziału

- Grupa Robocza na potrzeby wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej,

bez udziału

- Komitet Władz Właściwych ds. wdrażania Dyrektywy Seveso II,

bez udziału

- Grupy robocze ds. wdrażania Ramowej Dyrektywy w sprawie Strategii Morskiej,

bez udziału

- Spotkania nt. Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego,

bez udziału

- Grupa robocza ds. Międzynarodowych Aspektów Środowiska (WPIEI Basel),

bez udziału

- Komitet Regulacyjny ds. Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń,

bez udziału

- Grupa robocza na potrzeby wdrażania Dyrektywy CAFE oraz Komitet ds. Jakości Powietrza,

bez udziału

- Inne

Proszę opisać cel, zakres i efekty zrealizowanych działań.

3. Współpraca z JRC w zakresie wdrażania nowoczesnych technik monitoringowych i interkalibracji.

bez udziału

II. Udział Inspekcji Ochrony Środowiska w wypełnianiu zadań wynikających dla Polski z konwencji i umów międzynarodowych

- Konwencja o ochronie środowiska morską obszaru morza Bałtyckiego (Konwencja Helsińska) -

bez udziału

- Konwencja Bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych

bez udziału

- Konwencja EKG ONZ w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych

Polsko-Niemiecka Grupa Robocza ds. realizacji Konwencji EKG ONZ o transgranicznych skutkach awarii przemysłowych

Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska Małgorzata Szablowska wzięła udział w XVIII posiedzeniu Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej ds. realizacji Konwencji EKG ONZ o transgranicznych skutkach awarii przemysłowych, które odbyło się w dniach 25-26 września 2014 r. w Dreźnie.

Porządek obrad obejmował m.in. omówienie stanu współpracy służb ratowniczych na terenach przygranicznych i ocenę wspólnych ćwiczeń, wymianę informacji o awariach przemysłowych o skutkach transgranicznych na obszarze granicy polsko-niemieckiej, aktualizację informacji o niebezpiecznej działalności z możliwymi skutkami transgranicznymi oraz o punktach kontaktowych dla powiadamiania o awariach przemysłowych i udzielaniu wzajemnej pomocy. Omówiono także zadania wynikające z dyrektywy Seveso II: współpracę podczas inspekcji zakładów przemysłowych i wdrażanie dyrektywy Seveso III oraz przygotowania do VIII Konferencji Sygnatariuszy Konwencji EKG ONZ o transgranicznych skutkach awarii przemysłowych w dniach 3 do 5 grudnia 2014 r. w Genewie.

- Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych,

bez udziału

- Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości,

bez udziału

- Konwencji Wiedeńskiej o ochronie warstwy ozonowej (informacja ogólna, informacja szczegółowa w rozdziale „Monitoring środowiska”),

bez udziału

- Udział w pracach OECD,

bez udziału

- Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniami,

Warsztaty „Ocena oraz pobór próbek makrofitów i fitobentosu na Międzynarodowym Obszarze Dorzecza Odry”.

W dniach 24-25 czerwca 2014 roku we Wrocławiu w siedzibie Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem (MKOOpZ) odbyły się warsztaty pt. „Ocena oraz pobór próbek makrofitów i fitobentosu na Międzynarodowym Obszarze Dorzecza Odry”. Warsztaty te zorganizowane zostały przez Podgrupę Roboczą GM „Monitoring” MKOOpZ – pod kierownictwem przewodniczącego GM pana Franza Schölla. W warsztatach tych wzięli udział przedstawiciele trzech państw – Niemiec, Czech i Polski. Nasz kraj reprezentowali między innymi przedstawiciele WIOŚ we Wrocławiu oraz Emilia Okulowska i Andrzej Wąsicki z WIOŚ w Zielonej Górze.

W pierwszym dniu warsztatów uczestnicy wysłuchali prezentacji przygotowanych przez przedstawicieli uczestniczących krajów. Prezentacje te dotyczyły między innymi badań i oceny cieków na podstawie makrofitów zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną UE w Niemczech, wykorzystania różnorodności glonów bentosowych do oceny cieków w Niemczech, oceny wód płynących w Niemczech na podstawie badań okrzemek, oceny stanu ekologicznego cieków w Polsce na podstawie badań makrofitów oraz na podstawie badań fitobentosu. Omówione zostały również metody pobierania i oznaczania próbek makrofitów i fitobentosu w poszczególnych krajach, których przedstawiciele gościli na warsztatach.

W drugim dniu warsztatów zostało zorganizowane wspólne pobieranie próbek na wyznaczonym punkcie (Oława – ujście do Odry) przy zastosowaniu metod używanych w danym kraju. Można było przyjrzeć się różnicom w metodykach stosowanych w różnych krajach. Pobrane próbki miały potem posłużyć do wyznaczenia odpowiednich indeksów i porównaniu otrzymanych wyników przy zastosowaniu różnych metod.

- Inne.

Proszę opisać cel i zakres oraz efekty podejmowanych działań.

III. Współpraca dwustronna

Współpraca dwustronna w podziale na poszczególne kraje (Białoruś, Czechy, Litwa, Niemcy, Słowacja, Ukraina, Norwegia, Hiszpania i inne) z uwzględnieniem zadań kontrolnych, transgranicznego przemieszczania odpadów, przeciwdziałania awariom o skutkach transgranicznych i monitoringu środowiska oraz realizacji wspólnych projektów.

Proszę opisać cel i zakres oraz efekty podejmowanych działań.

Norwegia

Wizyty studyjne w Norwegii w ramach Działania 3.7 projektu „Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”.

- a. **W dniach 26-29.05. 2014 r.** miała miejsce wizyta studyjna w Oslo (Norwegia) w ramach projektu norweskiego „Monitoring efektów realizacji projektu PL100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”. W ramach spotkania przedstawione zostały cele oraz wyniki dotychczasowego działania, omówione zostały napotkane podczas realizacji problemy, dokonano przeglądu stron internetowych w oparciu o doświadczenia polskie i norweskie, przedstawiono regulacje prawne, zaprezentowano przykłady dobrych praktyk w wykorzystaniu systemów teleinformatycznych w zakresie działalności inspekcyjnej oraz realizacji zadań monitoringowych. Jako przykład dobrych praktyk została zaprezentowana strona internetowa WIOŚ w Zielonej Górze. W spotkaniu wziął udział Przemysław Susek, Naczelnik Wydziału Monitoringu.
- b. **W dniach 10-13 czerwca 2014 r.** inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze uczestniczyli w wizycie studyjnej w Oslo w ramach Działania 3.7 projektu „Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”. W składzie delegacji, oprócz pracowników Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska znaleźli się również przedstawiciele Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Wizyta studyjna miała na celu zapoznanie się z praktycznymi aspektami prowadzenia kontroli zakładów przez ekspertów z Norweskiej Agencji Środowiska. W trakcie wizyty przedstawiciele strony polskiej zapoznali się z zakresem działalności prowadzonej przez Norweską Agencję Środowiska (Miljødirektorat), zasadami planowania i realizacji kontroli, raportowania działań pokontrolnych, jak również wykorzystania narzędzi IT (system Forurensning) w poszczególnych etapach prowadzenia działań inspekcyjnych. Uczestnicy mieli również możliwość przyjrzenia się instalacji w zakładzie produkcji papieru – Norske Skogindustrier ASA, Saugbrugs, Halden, a także zapoznania się z norweskim praktycznym podejściem do kontroli oraz kontrolowanego zakładu. Przedstawiciele polskiej i norweskiej strony wskazali na istniejące różnice w procesie przeprowadzania kontroli oraz w podejściu do kontrolowanego zakładu, które wynikają głównie z różnic w obowiązującym w obydwu państwach prawie. Wizyta studyjna w Norweskiej Agencji Środowiska w Oslo stanowiła dla strony polskiej cenne źródło wiedzy o praktycznym sposobie prowadzenia kontroli przez norweskich inspektorów ochrony środowiska.

Wizyta studyjna w Norweskim Instytucie Badań Powietrza (NILU) w dniach 9-13 czerwca 2014 r. w ramach realizacji projektu pt. „Wzmocnienie systemu oceny jakości powietrza w Polsce w oparciu o doświadczenia norweskie” w ramach Programu Operacyjnego PL03 „Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych”

W dniach 9-13 czerwca 2014 r. miała miejsce wizyta studyjna w Norweskim Instytucie Badań Powietrza (NILU). Podczas spotkania odbyły się prezentacje dotychczasowych rezultatów realizacji projektu, oraz prezentacja na temat organizacji i funkcjonowania sieci pomiarów jakości powietrza w Norwegii z uwzględnieniem pomiarów składu pyłu zawieszonego i roli NILU w tym systemie. W trakcie wizyty przedstawiono norweską sieć pomiarów jakości powietrza, w tym:

- Krajowe Laboratorium Referencyjne/Wzorcujące i zapoznano się z norweskim systemem kontroli jakości,
- stację tła regionalnego w Birkenes – należącą do sieci stacji EMEP, sprzęt i rozwiązania techniczne związane z prowadzeniem pomiarów jakości powietrza na tej stacji oraz realizowany program monitoringu jakości powietrza,
- stację pomiarów jakości powietrza (komunikacyjną – położoną przy autostradzie E18) w Oslo, w tym sprzęt i rozwiązania techniczne związane z prowadzeniem pomiarów jakości powietrza na tej stacji.

Podsumowaniem wizyty była dyskusja w kontekście dalszych prac w ramach projektu. W spotkaniu udział wzięli Jacek Wielhorski, Główny Specjalista ds. Technicznych Zespołu Pomiarów Terenowych i Monitoringu Powietrza WIOŚ w Zielonej Górze.

Niemcy

Polsko-Niemiecka Komisja ds. Współpracy Sąsiedzkiej w dziedzinie Ochrony Środowiska

W dniach 20 i 21 listopada 2014 r. Małgorzata Szablowska Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wzięła w XVIII Posiedzeniu Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Współpracy Sąsiedzkiej w dziedzinie Ochrony Środowiska w Warszawie. Tematyka obrad Komisji objęła m.in.: transgraniczne zanieczyszczenie powietrza, współpracę w zakresie gospodarki odpadami, inwestycje stanowiące ewentualne transgraniczne oddziaływanie na środowisko, plany województw i krajów związkowych w ramach programów wspierania UE, w tym INTERREG V A, współpracę w zakresie realizacji Konwencji EKG ONZ o transgranicznych skutkach awarii przemysłowych, współpracę w dziedzinie ochrony przyrody w regionach przygranicznych. Omówiono pracę Rady Programowej „Międzynarodowego Parku Doliny Dolnej Odry oraz inicjatywę współpracy polsko-niemieckiej w ramach procesu ograniczenia wpływu na środowisko broni chemicznej zatopionej w Bałtyku. Ustalono agendę

i termin posiedzenia Polsko-Niemieckiej Rady ds. Ochrony Środowiska z udziałem Ministrów obu krajów, które zgodnie z ustaleniami odbędzie się w I kwartale 2015 r. po stronie polskiej.

Polsko-Niemiecka Komisja ds. Wód Granicznych

a. Grupa Robocza W2 „Ochrona Wód” Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych

W dniach 5-6 maja 2014 roku w Bogatyni odbyła się 33. narada Grupy Roboczej W2 „Ochrona Wód” Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych, w której uczestniczyli: Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska Małgorzata Szablowska oraz Kierownik Delegatury w Gorzowie Marek Demidowicz. Program narady obejmował zagadnienia dotyczące oceny jakości polsko-niemieckich wód granicznych: Nysy Łużyckiej, Odry, Odry Zachodniej, Zalewu Szczecińskiego i Zatoki Pomorskiej oraz zapewnienia jakości wspólnych badań laboratoryjnych. Członkowie Grupy Roboczej W2 zapoznali się z technologiami ochrony środowiska, a w szczególności ochrony wód stosowanymi w kopalni węgla brunatnego „Turów”. Uzgodniono dokumenty na 22 posiedzenie Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych oraz omówiono wyniki badań zawartości glinu w Nysie Łużyckiej.

b. Grupa Ekspertów ds. Zapewnienia Jakości Analiz

WIOŚ w Zielonej Górze koordynuje ze strony polskiej prace Grupy Ekspertów ds. Zapewnienia Jakości Analiz Grupy Roboczej W2 (pracom przewodniczy Marek Demidowicz – Kierownik Delegatury w Gorzowie Wlkp.). Dnia 7 maja 2014 roku na Odrze w Hohenwutzen odbyły się porównania międzylaboratoryjne zorganizowane w ramach pracy Grupy Ekspertów. Porównanie, oprócz poboru i badania próbek wody pobranej z Odry, objęło także próbki referencyjne przygotowane przez LLBB (Frankfurt). W porównaniu wzięło udział 6 laboratoriów (4 polskie i 2 niemieckie).

28 października 2014 r. odbyła się narada Grupy Ekspertów ds. Zapewnienia Jakości Analiz Grupy Roboczej W-2 „Ochrona Wód” Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych. Spotkanie rozpoczęła wizyta studyjna w automatycznej stacji monitoringu w Ratzdorf nad Nysą Łużycką, a część plenarna odbyła się w Urzędzie Miejskim w Gubinie. W naradzie ze strony polskiej uczestniczyli przedstawiciele wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska z województw zachodniopomorskiego, lubuskiego i dolnośląskiego, a stronę niemiecką reprezentowali przedstawiciele urzędów ochrony środowiska i laboratoriów Brandenburgii i Saksonii. Omówiono wyniki porównań międzylaboratoryjnych przeprowadzonych 7 maja na wodach Odry w Hohenwutzen oraz na próbkach

referencyjnych. Eksperti bardzo wysoko ocenili wyniki porównań. Wyniki porównań potwierdziły wysoki poziom jakości analiz przeprowadzonych przez laboratoria badające wody graniczne. Eksperti podkreślili, że wszystkie laboratoria posiadają wdrożony system jakości potwierdzony certyfikatem, co gwarantuje wiarygodność uzyskanych wyników. Porównania laboratoryjne są jednym z elementów zapewnienia jakości analiz. Ustalono program porównań międzylaboratoryjnych na 2017 r., które zostaną zorganizowane przez stronę polską w Bad Muskau na Nysie Łużyckiej 13 czerwca 2017 r. Dodatkowo porównaniami objęte zostaną makrozoobentos i glin rozpuszczony. Ostateczna lista parametrów zostanie ustalona w 2016 r. W porównaniu wezmą udział 4 laboratoria polskie, 2 niemieckie oraz jako gość czeskie laboratorium Povodi Laby z Hradec Kralove. Każde laboratorium dokona samodzielnego poboru próbek, bez wspólnej homogenizacji. Laboratorium w Jeleniej Górze przygotowuje próbki referencyjne dla parametrów $\text{NH}_4\text{-N}$, $\text{o-PO}_4\text{-P}$ i P_{og} . Ocena badań porównawczych zostanie przygotowana przez stronę polską i zostanie przedstawiona na kolejnej naradzie ekspertów w październiku 2017 r. w Görlitz.

c. Badania wód granicznych

Działania Grupy Roboczej W-2, w których uczestniczy m.in. WIOŚ w Zielonej Górze, objęły w 2014 r. pobór prób oraz wykonanie badań fizyko-chemicznych i hydrobiologicznych wód Nysy Łużyckiej i Odry, wymianę ze stroną niemiecką uzyskanych wyników badań oraz opracowanie raportu o jakości polsko-niemieckich wód granicznych. Przedstawiciele WIOŚ w Zielonej Górze biorą udział także w pracach Grupy Ekspertów „Monitoring”.